

ת"פ 57055/02/14 - מדינת ישראל נגד יוסף נחום, רון נחום, גנים הספקה טכנית חקלאית ובניה בע"מ

בית משפט השלום בכפר סבא
ת"פ 57055-02-14 מדינת ישראל נ' נחום ואח'

בפני
בעניין: כבוד השופטת מרב גרינברג
מדינת ישראל

המאשימה

נגד

1. יוסף נחום

2. רון נחום

3. גנים הספקה טכנית חקלאית ובניה בע"מ

הנאשמים

גזר דין

כללי

1. הנאשמים, אב ובנו והחברה המשפחתית, הורשעו, לאחר שמיעת ראיות, בעבירות שיוחסו להם בכתב האישום כדלקמן: **מעשה פזיזות ורשלנות**, עבירה לפי סעיף 338(א)(3) לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: "**חוק העונשין**"), **גרימת שריפה ברשלנות**, עבירה לפי סעיף 449 רישא, לחוק העונשין, **עיסוק בעבודות גז**, עבירה לפי סעיף 25(א) לחוק הגז (בטיחות ורישוי), תשמ"ט - 1989. (להלן: "**חוק הגז**"), **וניחול עסק טעון רישוי ללא רישיון עסק** - עבירה לפי סעיפים 4 ו- 14 לחוק רישוי עסקים, התשכ"ח - 1968.

2. כנטען בכתב האישום, בתקופה הרלוונטית לאירוע, הייתה נאשמת 3, חברה פרטית והחזיקה ב"מתחם גנים" מבנה ובו חנות לחומרי בניין, חומרי הדברה וכלי עבודה, מסגרייה, משרדים ומחסן. נאשם 1, היה בעליה הרשום של הקרקע והמבנה, וכן סייע לבנו בניהול העסק. בנו - נאשם 2, היה בעליה הרשום של החברה ומנהלה. המתחם כלל מבנה חד קומתי, מכוסה גג פנל, כשבחלקו האחורי סככה עם גג אסבסט, ובתוכה המסגרייה וכן מקום לאחסון ומילוי גז (להלן: "סככת הגז" או "מחסן הגז"). במועד הרלוונטי היו במבנה צבעים, חומרי בניין, כלי עבודה, חומרי דישון, הדברה השקיה, ובסככה נמצאו כמות גדולה של בלוני גז קטנים וגדולים, בלוני חמצן ואמגזיות (בלוני גז קטנים לצורכי מחנאות).

3. עוד נטען, כי משנת 2010 הפעילו הנאשמים 1 ו- 2 את החברה ללא רישיון עסק בשל ליקויים בנושא כיבוי אש, שלא תוקנו. בשנת 2009 קיבלה החברה היתר להפעלת מחסן עזר שניתן לאחסן בו עד 500 גפ"מ (גז לבישול או גז "פחמימני מעובה"), בכפוף לאישור רשות הכבאות, אך מיום מתן ההיתר לא התקבל האישור, בשל ליקויי בטיחות. בנוסף בדצמבר 2011 הזיזו הנאשמים את מיקום מכלי הגז אל הסככה, בניגוד לתוכניות המקוריות שצורפו לבקשה להיתר הפעלת מחסן עזר, ולאור זאת הפסיקה חברת "אמישרגז" את ההתקשרות עם החברה. למרות כל האמור החזיקו הנאשמים 1-3 בסככה כמות של 684 ק"ג גפ"מ.

עמוד 1

4. בהמשך כתב האישום נטען, כי נאשם 1, בנה מתקן מאולתר למילוי אמגזיות (להלן: "המתקן המאולתר"). לשם הכנת המתקן המאולתר תלה שני בלוני גז במהופך, באופן שפתח המילוי מופנה כלפי מטה ולברז בלוני הגז, חיבר צינור כשבסופו ישנו ברז מילוי. מתקן מאולתר זה הותקן בסמוך למסגרייה ולמכלי הגז האחרים, ללא כל אמצעי בטיחות. הנאשמים 1 ו- 2 נהגו למלא מכלי אמגזיות עבור לקוחות, באמצעות מתקן המילוי המאולתר תמורת סכום של 120 ₪. כך עשו גם לאחר שהוזהרו מספר פעמים שלא יעשו כן, ואף חתמו על הצהרה בפני חברת הגז, לפיה לא יעסקו עוד במילוי הגז.

אירועי יום השריפה

5. ביום 1.4.12 בשעות הבוקר, ארעה שריפה רחבת היקף במתחם הנאשמים. כתוצאה מכך נשרפו החנות, המסגרייה והפאב הסמוך (שהיה בבעלות נאשם 2), ונגרמו נזקי אש למבנים סמוכים ולמספר רב של מכוניות שחנו בצד הצפוני של המבנה. בנוסף חמישה בני אדם פנו לחדר מיון, לבדיקות בשל קשיי נשימה, כאבים באוזניים, בחילות, הקאות, סחרחורות ושאיפת עשן.

6. הגורם לשריפה, כנטען בכתב האישום, הינו ביצוע עבודות ריתוך בסמוך למחסן הגז. נטען, כי ביום השריפה, מילא נאשם 1 מיכל אמגזית, באמצעות מתקן המילוי המאולתר, כשעובר לשעה 14:49 עבד המסגר, במסגרייה, בעבודות ריתוך והלחמת סורגים, בהנחיית הנאשמים. במהלך עבודתו, יזמה הדלקת נקודת ריתוך, הדלקה של הגז שהצטבר על רצפת המסגרייה, ופרצה שריפת ענק, שהתפשטה במבנה כולו ובמבנים סמוכים.

7. כתב האישום ייחס לנאשמים את פרטי הרשלנות הבאים:

- א. התקנת מתקן גז שלא לצריכה עצמית ללא היתר בכתב מאת מנהל ענייני בטיחות הגז, כנדרש בחוק הגז;
- ב. מילוי פיראטי של מכלי אמגזיות בגז באמצעות המתקן המאולתר;
- ג. החזקת גפ"מ במתחם במשקל 684 ק"ג, בלא היתר כדין;
- ד. אחסנת כלי גז ומילוי גז בצמוד למסגרייה ולא במקום מרוחק מאש ומחומרים מתלקחים;
- ה. הפעלת מסגרייה בסככה, בה הרצפה צפה, באופן היוצר סיכון של ממש;
- ו. אי יידוע הרשויות, במסגרת בקשה לרישיון עסק, בכך שעוסקים במילוי גז;
- ז. אי מילוי אחר דרישות שירותי הכבאות בנוגע לסידורי הכבאות ואמצעי כיבוי בעסק;
- ח. אי העברת תדריכי בטיחות לעובדים והעדר שילוט המזהיר מפני הסכנה הנובעת מקיומם של בלוני גפ"מ במקום.

8. הנאשמים כפרו כפירה גורפת במיוחס להם. כך בשימוש במתקן המאולתר למילוי גז ומילוי עצמאי של מכלי גז קטנים. הנאשמים הכחישו, כי לא היה ברשותם היתר לעבודת גז, כמו גם אישור של רשות הכבאות ורישיון עסק. עוד טענו שלא החזיקו בגפ"מ מעבר לכמות המותרת. עוד כפרו הנאשמים באחריותם לפרוץ השריפה וגלגלו

האחריות לפתחו של המסגר ועוזרו שעבדו בעסקם. לשיטתם, הפיצוץ במקום נגרם כתוצאה משילוב קטלני בין עבודות ריתוך שבוצעו ע"י המסגר להצטברות אדי צבע מביצוע עבודות צביעה בתוך המסגרייה.

9. במסגרת פרשת התביעה נשמעו עדים רבים, אנשי מקצוע, עדי ראייה ואנשי משטרה. עוד העידו מומחי הצדדים ביחס לגורם לפרוץ השריפה.

תמצית ממצאי הכרעת הדין ומסקנותיה

10. בהכרעת הדין מצאתי, כאמור, להרשיע את הנאשמים בכלל המעשים המיוחסים להם. עוד קבעתי שהמאשימה הניחה לפני תשתית עובדתית מוצקה וטובה להרשעת הנאשמים שהתבססה על עדויות עדי התביעה והמומחה מטעמה וכן על יסוד הודאת נאשם 1. מצאתי גם בהימנעות נאשם 1 כדי לחזק מסד ראייתי זה.

11. עוד מצאתי לקבוע שהוכחו לפניי מירב ראשי הרשלנות המיוחסים לכלל הנאשמים, וכי ניתן לייחס לכלל הנאשמים, פרטי הרשלנות המפורטים בכתב האישום, כמפורט להלן:

א. הנאשמים אחסנו מכלי גז ומתקן מילוי גז בסמיכות למסגרייה שבה עסקו בעבודות ריתוך ומסגרות, ולא במקום המרוחק מאש ומחומרים מתלקחים. (ראה בהרחבה, סע' 15-28 להכרעת הדין).

ב. הנאשם 1 בנה מתקן פיראטי למילוי גז, כשבהמשך הופעל המתקן ע"י נאשמים 1 ו-2. (ראה בהרחבה סע' 29-50 להכרעת הדין).

ג. הנאשמים עסקו במילוי גז לבלוני גז קטנים (אמגזיות), באמצעות מתקן הגז המאולתר, במשך שנים רבות ובתדירות יומיומית, וזאת ללא היתר, תוך הפרה חמורה של התחייבותם לחברת הגז ומבלי לנקוט באמצעי בטיחות מתאימים.

ד. הנאשמים החזיקו, במועד הארוע, במתחם, כמות גפ"מ העולה על הכמות שאושרה להם. (ראה בהרחבה סע' 51-60 להכרעת הדין).

ה. הנאשמים לא יידעו את הרשויות בכך שעוסקים באחסנה ומילוי גז, ועל כן מלכתחילה פעלו ללא אישור עסק מתאים. (ראה בהרחבה סע' 61-76 להכרעת הדין).

ו. הנאשמים לא פעלו בהתאם להנחיות שירותי הכבאות, לא התקינו בעסקם אמצעי בטיחות המתאימים לאופי העסק ולגודלו, ואף לא העבירו תדריכי בטיחות לעובדיהם כנדרש.

12. עוד קבעתי כי בעניינם של הנאשמים קמה חובת זהירות מושגית וקונקרטית כאחד. שוכנעתי שהנאשמים היו מודעים היטב לכך שפועלים באופן בלתי חוקי ולסכנות העצומות הנשקפות מטיב פעילותם האסורה והתרשלו בהבטחת קיומם של אמצעי בטיחות מפני אש במתחם כולו, החל ממיקום מסוכן של המסגרייה לצד מכלי הגז וכלה בהעדר סידורי בטיחות מתאימים.

13. זאת ועוד. מהתמונה שנפרשה לפניי, במסגרת ניהול ההוכחות, עלה שעסקם של הנאשמים - חנות גדולת ממדים, שהועסקה בה עובדים רבים והעניקה שירות לציבור רחב של לקוחות נאמנים - נוהל כ"פצצה מתקתקת", כשבכל רגע נתון, ולו בשל מחדל הנובע משכחה, חוסר תשומת לב או סתם חוסר מזל, עלולה

הייתה התרשלותם להמיט אסון קשה ברכוש ובנפש עליהם ועל הסובבים אותם. כפי שכבר נאמר, נוכח התוצאות ההרסניות של שריפת הענק, רק בנס לא נגרמו אבדות בנפש ונזקי רכוש חמורים יותר.

הנאשמים גילו אדישות מקוממת לסיכונים הכרוכים בעיסוק בגז לבישול. רשלנותם לא התבטאה רק במילוי פיראטי של גז אלא באחסנת מכלי גז בכמות הגדולה מההיתר שקיבלו, בהעדר אמצעי בטיחות מתאימים ובמיקום מחסן הגז לצד המסגרייה. הנאשמים פעלו בכחש ובמרמה מול חברת הגז וגורמי כיבוי האש, בהסתירם את מתקן המילוי הפיראטי והעיסוק במילוי גז.

14. התנהלות רשלנית חמורה זו אפיינה את כלל היבטי התנהלות הנאשמים, בכל הקשור לניהול עסקם. כך, התברר -שלא במפתיע- שבמועד הארוע לא היה עסקם מבוטח ושאלו גילו חוסר אחריות משווע גם בכל הקשור לאינטרסים האישיים והכלכליים שלהם עצמם.

15. עוד מצאתי לקבוע, כי הוכח, מעל לכל ספק, קיומו של קשר סיבתי עובדתי בין התנהלותם הרשלנית של הנאשמים כמפורט לעיל, לתוצאה הקשה של שריפת ענק, חורבן המתחם ונזק קשה לסביבתו. התנהלות זאת, בדגש על סמיכות מחסן הגז למסגרייה והעדר אמצעי בטיחות מתאימים, היוותה את הסיבה הפיזית להתפשטות הדליקה ומנעה יכולת להשתלט עליה. הנאשמים, בדגש על נאשם 2, היו מודעים היטב לכך שמקיימים כשגרה פעילות אסורה של מילוי גז ומכירתו. הגם שהוזהרו במפורש ע"י ספקיות הגז ונאשם 2 חתם על התחייבות להמנע מהמשך עיסוק באספקת גז, המשיכו בפעילותם המסוכנת תוך התעלמות מופגנת מהסיכונים הכרוכים בה.

התרשלותם החמורה של הנאשמים, שלא הסתפקו רק בניהול עסקם ללא רישיון או באי התקנת אמצעי בטיחות מתאימים אלא גם במילוי פיראטי של גז ואחסנת כמות גדולה מן המותר, הכוללת גם בלונים גדולים, חלקם תלויים במהופך, הגבירה את רמת הסיכון, הנזק הצפוי והיקפו. במצב דברים זה, כשהנאשמים הפכו במו ידיהם את עסקם לחבית אבק שריפה, ברי כי התוצאה העגומה בדמות שריפת ענק הייתה צפויה ומתבקשת.

16. להשלמת התמונה אוסיף, שמצאתי לדחות את גרסת ההגנה והתרחיש החלופי לפרוץ השריפה (ראה בהרחבה סע' 124-138 להכרעת הדין). מצאתי בחוות דעת המומחה מטעם הגנה לא יותר מעדות סברה המנותקת מהתשתית הראייתית בתיק. אף בגרסה עצמה לא היה כדי להועיל לנאשמים (ואולי אף כדי להזיק), משהתבססה על הסבר חלופי הנועץ אף הוא בהתנהלותם הרשלנית.

17. הכרעת הדין בתיק זה ניתנה ביום 8.3.17. ביום 17.7.17, טרם נשמעו הטיעונים לעונש, עתר ב"כ הנאשמים להפניית הנאשמים לשירות המבחן לצורך עריכת תסקיר, בין היתר לבחינת ביטול הרשעתם. המאשימה התנגדה לכך אך מהטעמים שפורטו בהחלטתי ומאחר שהמאשימה הצהירה כי תעתור לעונש של מאסר בפועל ביחס לשני הנאשמים, מצאתי להיעתר לבקשה. בקשתם לבחינת ביטול הרשעתם, נדחתה. עוד הופנו הנאשמים לקבלת חוות דעת ממונה על עבודות השירות, וזאת מבלי לקבוע כל מסמרות בעניין.

18. מחוות דעת הממונה בעניינו של נאשם 1 עולה שאינו כשיר לבצען מחמת מצבו הרפואי וטענתו שאינו מסוגל לעבוד בכל סוג של עבודה. נאשם 2 זומן לממונה, נדרש להציג מסמכים רפואיים אך בחר שלא לעשות כן ולא התייצב בשנית אצל הממונה. בתוך כך, מספר ימים לפני מועד שימוע גזר הדין ומבלי שניתנה בעניין החלטה

נוספת, מתברר שהנאשם 2 התייצב להשלמת ראיון אצל הממונה ביום 12.12.17. במהלך בחינת התאמתו היה אמור הנאשם להמציא אישור מאורטופד על אפשרות לבצע עבודה פיזית קלה במגבלות ואישור פסיכיאטר אך לא עשה כן. על כן נמנע הממונה מהמלצה בעניינו.

תסקירי שירות המבחן

19. כעולה מהתסקיר, נאשם 1, בן 83, נשוי מזה 50 שנה ואב לארבעה ילדים. לחובתו 3 הרשעות בעבירות על חוק התכנון והבניה וכן עבירת מרמה. הנאשם לא הודה בביצוע העבירות המיוחסות לו ולא נטל אחריות על ביצוען. הנאשם הסביר שאינו משמש כבעלי העסק ואינו שותף לפעילות העסק. הנאשם ביטא תסכול עמוק סביב המחירים האישיים והכלכליים ששילם, במסגרת ההליך המשפטי נגדו. שירות המבחן התרשם, שהנאשם מתקשה להעמיק באשר לחומרת התנהגותו ולבחון הפסול והסיכון בכך. עוד הסתייג משילובו בענישה שיקומית. על כן לא בא שירות המבחן בהמלצה כלשהיא.

20. נאשם 2, בנו הבכור של נאשם 1, כבן 55. הנאשם גרוש ואב לילדים. הנאשם נעדר עבר פלילי. הנאשם שלל את המיוחס לו, חזר על גרסתו שהשריפה נגרמה באשמת הצבע וכי לא הייתה לו כל שליטה או אחריות על כך. הנאשם ביטא חוסר אונים מול המערכת המשפטית ותחושתו כי בהגשת כתב האישום נגדו, נעשה לו עוול. הנאשם הסביר כי שריפת החנות, מפעל חייו, גרמה לו למשבר אישי וכלכלי קשה. עוד הסביר שאיבד עצמאותו, חזר להתגורר בבית הוריו ועובד כשכיר. הנאשם חש מצוקה נפשית הבאה לידי ביטוי בהתקפי חרדה, מחשבות אובדניות ובדידות והופנה ע"י שירות המבחן לאבחון מתאים. שירות המבחן התרשם כי היה בהשלכות השריפה והפסקתו לעבוד באותו תחום, כדי להפחית מרמת סיכונו. עם זאת, נוכח שלילת כל אחריות או תובנה בצורך לשינוי דפוסי, מתקשים לבוא בהמלצה שיקומית וממליצים להתחשב במצבו הנפשי ובמחירים האישיים שמשלם.

טיעוני הצדדים

21. ב"כ המאשימה, עו"ד קרת, עמדה בטיעוניה לעונש על חומרת מעשי הנאשמים. עוד הפנתה להתנהלותם הפסולה שנעשתה למטרת רווח כלכלי, היקף הנזק שבנס לא הביא לקורבנות בנפש והפגיעה הפיזית בעובדים ועוברי אורח (ראה טעוניה עמ' 115, ש' 10-15). המאשימה עתרה למתחם שנע בין 18-36 חודשים וענישה נלווית, הכוללת קנס ופיצוי וביקשה למקם עונשם של הנאשמים ברף העליון. עוד סבורה שאין לאבחן בין הנאשמים וכי חלקם במיוחס להם בכתב האישום, שווה. המאשימה עמדה על הצורך להעניק משקל בכורה להרתעת הרבים מפני יצירת סיכון לציבור הנובע מהתופעה החמורה של עיסוק פיראטי בגז. כן ביקשה לזקוף לחובתם הפרת התחייבויותיהם שלא לעסוק במילוי גז פיראטי וזלזולם בבטחונם ושלומם של עובדיהם ולקוחותיהם. עוד זקפה לחובתם אי נטילת האחריות על המיוחס להם וניסיונם לחמוק מאחריות ולגלגלה על העובדים במקום. לשיטתה, עלה מתסקיריהם שעסוקים רק בנזק שנגרם להם ואדישים לפגיעה באחרים. באשר לנאשם 1, ציינה שבעברו הרשעות קודמות בעבירות המלמדות אף הן על חוסר אכפתיות כגון סטייה מהיתר וניהול עסק ללא רישיון. באשר לחלופי הזמן ציינה שהעבירות אמנם בוצעו בשנת 2012, כתב האישום הוגש ב-2014 וההליך התארך מנסיבות הקשורות בעיקר להתנהלות הנאשמים. ב"כ המאשימה הגישה אסמכתאות פסיקה, שלשיטתה מלמדות על הצורך בהחמרה. באשר לנאשמת 3, הפנתה ב"כ המאשימה להתחייבות כספית בת 50,000 ₪ שהושתה על החברה אך לא נחתמה. על כן מבקש להטיל עליה קנס בשיעור דומה.

22. ב"כ הנאשמים, עו"ד לנדשטיין, ביקש להקל עימם. כך הפנה לחלוף הזמן, לנזק שנגרם לנאשמים שהוביל את נאשם 2 לפשיטת רגל ולכך שנאשמת 3 מצויה בהליכי פירוק, כשתלויים נגדה 12 תביעות אזרחיות (ראו נ/6). עוד סבור שתסקיריהם של הנאשמים אינם שליליים, אמנם לא נטלו אחריות על מעשיהם אך מלמדים על מצבם הקשה והצורך להתחשב בנסיבותיהם. באשר לנאשם 1, הפנה לגילו, מצבו הרפואי (הוגשו מסמכים רפואיים - נ/1 ו-נ/2). באשר לנאשם 2, הדגיש עברו הנקי והציג אסופת מכתבי המלצה המעידים על אופיו הטוב (ראו נ/3 ונ/4). ב"כ הנאשמים הוסיף שבשל טעות לא חידשו הנאשמים פוליסת הביטוח על העסק, כך שבמועד השריפה לא היה עסקם מבוטח. באשר לארוע עצמו הפנה לכך שלא נגרם נזק פיזי משמעותי לנפגעים. באשר לעונש, סבור ב"כ הנאשמים שיש מקום לסטות ממתחם הענישה נוכח שיקום הנאשמים בהדגישו את חלוף הזמן ועברו הנקי של נאשם 2, על כן מבקש להימנע מהטלת עונש מאסר ולו בדרך של עבודות שירות על הנאשמים להסתפק בענישה צופה פני עתיד והתחייבות כספית. אף ההגנה ביקשה לגזור עונש דומה על הנאשמים, על אף נתוניהם השונים.

דין

קביעת מתחם העונש ההולם - כללי

23. על ההליך שבפני חלים עקרונות הבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה בהתאם להוראות תיקון 113 לחוק. ע"פ הוראות אלו, העיקרון המנחה בענישה הינו עקרון ההלימה שפירושו קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ובמידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו. בדרכו של עקרון זה, על בית המשפט לקבוע מתחם עונש הולם למעשה העבירה, תוך שהוא מתחשב בערך החברתי המוגן שנפגע ומידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבותיה הקונקרטיות של העבירה. בשלב הבא, לאחר שנקבע מתחם העונש, ובית המשפט לא מצא מקום לחרוג ממנו לקולא או לחומרא, נקבע העונש הראוי תוך התחשבות בנסיבות העושה.

24. מעשי הנאשמים פגעו פגיעה ממשית בערכים מוגנים חברתיים רבים וביניהם שלום הציבור ובטחונו, פגיעה בסדר הציבורי ובבטיחות עובדיהם, לקוחותיהם וסביבת עבודתם. הנאשמים פעלו במשך שנים ארוכות, על דרך שגרה, כספקי גז פיראטיים ובעבודות הקשורות להחזקת מתקן פיראטי לאספקת גז ואחסנת מכלים למילוי.

25. כידוע, גפ"מ, המוכר יותר בכינויו "גז בישול" הינו חומר המאופיין בהתלקחות וכאשר נוצרים מצבי סיכון המובילים לדליקה, קיימת אף סכנת התפוצצות. נוכח הסיכון העצום בהחזקת גפ"מ ובאחסונו חלה על העוסקים בתחום זה חובת רישיון מכח חוק הגז, הוראות קפדניות באשר לאופן אחסנת הגז והטיפול בו כמפורט בצו הגז (בטיחות ורישוי) (בטיחות החסנה של מכלים ומכלי מחנאות במחסן גפ"מ ומחסן עזר), פיקוח הדוק על אופן החסנת הגז וכמות המכלים ואיסור החזקת כמות העולה על המותר ע"פ היתר.

26. הנאשמים, במעשיהם ובפעילותם, חטאו בהפרות חוקים אלו על כל היבטיהם ובמעשיהם ניתן למצוא נסיבות מחמירות רבות המגבירות עוצמת פגיעתם בערכים המוגנים:

ראש וראשון- בניית המתקן המאולתר למילוי גז "בשיטת הבלון המהופך" והשימוש בו- הנאשמים אישרו, כי נאשם 1 בנה כ-12 שנים עובר לאירוע השריפה, מתקן מאולתר למילוי מכלי גז קטנים. המדובר במתקן שהורכב משני בלוני גפ"מ במשקל 45 ק"ג כל אחד, נתלה במהופך, באופן שפתח המילוי של הבלונים הופנה כלפי מטה. במסגרת

שמיעת הראיות, עמדו חלק מעדי התביעה, וביניהם מר עומר גורדון סמנכ"ל תפעול בחברת "אמישרגז" (עת/3), מר אפרים צעירי, מנהל אגף פיקוח במשרד האנרגיה והמים (עת/11-פרו, עמ' 63) ומר שריף נאסר אל דין, רכז פיקוח במשרד התשתיות הלאומיות והאנרגיה וחבר בצוות חקירת המקרה, על הסיכונים העצומים הכרוכים בבניית מתקן פרוביזורי למילוי גז "בשיטת הבלון המהופך". כך הובהר שבמילוי פיראטי של גז בשיטת הבלון המהופך מועבר הגז למיכל בפְּזָה נוזלית, המסוכנת לאין ערוך, ממילוי בפְּזָה גזית ומעלה הסיכון לדליפת גז, בשל כך פעילות זו מבוצעת רק ע"י ספקי גז מורשים בחוות גז מוסדרות (חברות הגז השונות), באמצעות מכשירים ייעודיים ותוך שימוש באמצעי מיגון ובטיחות רבים (פרו', עמ' 36). להמחשת חומרת המעשים והסיכון הגלום בהם, הבהירו נציגי ספקית הגז, שעם קבלת הדיווח על חשש לפעילות מילוי גז במקום, הופסקה, מניה וביה, התקשרות החברה עם הנאשמים.

27. חריגות המקרה - מדברי העדים המקצועיים עלה בבירור, כי גם בהשוואה לפעילות פיראטית רחבת היקף שמתבצעת ברחבי המדינה, התנהלותם של הנאשמים חריגה הן בהיקפה ומשכה והן בבטות הפרת התחייבויותיהם מול ספקית הגז (עדות העד בן טל, פרו', עמ' 30, ש' 8). כך עלה מעדות העד גורדון, בכיר בחברת "אמישרגז", ספקית הגז, כי כבר בשנת 2009, במהלך בדיקה שגרתית שנערכה בעסק הנאשמים, עלה שמבצעים פעילות מילוי אסורה. כפועל יוצא מכך הפסיקה החברה אספקת הגז לנאשמים ושבה לספק הגז, רק לאחר שנערכו לנאשמים רענונים ונאשם 2 חתם על כתב התחייבות מול ספקית הגז שלא לעסוק יותר בעבודת מילוי גז (ת/10), ולהשתמש בבלוני הגז למכירה בלבד. עיננו הרואות שלא היה בכך כדי להרתיע את הנאשמים מלהמשיך בדרכם הפסולה.

28. משכה של הפעילות האסורה, תדירותה ומיקומה - הנאשמים פעלו כספקי גז פיראטיים במשך תקופה ממושכת. מדובר כאמור בפעילות מסוכנת ביותר המקימה סיכון כמעט וודאי לדליפת גז, שבוצעה באופן תדיר, יומיומי, במשך שנים רבות, בתוך סכנת גז שמוקמה בסמוך למסגרייה. (ראו סע' 25-17 להכרעת הדין).

"לוע של הר געש"

29. הנאשמים הכירו היטב בסיכון הרב שנשקף מהתנהלותם ובתוצאה הצפויה של שריפה פעלו באדישות ובאטימות אל מול הסיכונים ועצמו עיניהם בפני האפשרות שיגרמו נזק כבד לגוף ולרכוש, בסביבתם. לא בכדי תיאר הנאשם 2 בעדותו את עסקו המשלב פעילות גז, חשמל, שימוש בחומרים מסוכנים וחומרי הדברה כ"לוע של הר געש" (עמ' 181). מקום אחר, שם התייחס לשילוב הקטלני בין אחסנת גז לריתוך היטיב להגדירו כ"יותר גרוע מרימון כשהוא מתפוצץ" (עמ' 172).

30. הסתרת פעילות בגז מגורמי הרישוי והפיקוח-יתרה מכך, מעדויות עדי התביעה, בדגש על עדות הפקח בן טל שערך סיורים במקום, עולה שהנאשמים עשו כדי להסתיר הפעילות מעיני גורמי הפיקוח והרישוי. כך, לשם הדוגמא, התנהלות נאשם 1 שפגש בפקח בעסקו ונזף בו, עד שזה חש מאוים, הפסיק סיורו ונאלץ לעזוב את המקום (פרו', עמ' 73, ש' 21-25). כך הערים נאשם 2 על פקח בטיחות האש עמרני, בהסתירו ממנו הימצאותם של בלוני גז וסכנת הגז ובה מתקן המילוי המאולתר (ראה בהרחבה סע' 72-74 להכרעת הדין). זהו המקום לשוב ולציין שבמסגרת הכרעת הדין מצאתי שהנאשמים פעלו באופן מרמתי מול ספקית הגז וגורמי כיבוי האש, גם בניסיונם להסתיר חזרתם לפעילות אסורה של מילוי גז, לאחר שנאשם 2 התחייב להפסיקה (סע' 74-76 להכרעת הדין).

31. בכך אין די, הנאשמים חטאו גם בהחזקת מכלי גז מעבר לכמות המותרת (ראה בהרחבה, סע' 51-60 להכרעת

הדין). מהתמונה הראייתית עלה בבירור שהנאשמים החזיקו כמות גדולה של מכלי גז של ספקית הגז "אמישרגז" שלא הוחזרו, גם לאחר שזו הפסיקה מתן השירות לעסקם, לצד מכלים של חברות שונות והכל ללא פיקוח וללא שליטה על היקפם ומיקומם.

32. לצד זה, הפעילו עסקם ללא רישוי מטעם הרשויות וגורמי הכבאות. מלכתחילה הגישו הנאשמים בקשה חסרה לרישוי עסק מסוג "חנות ציוד טכני" (ראו לדוגמא ת/42, דו"ח ביקורת תקופתית מיום 18.4.10) ולא ציינו כלל כי עוסקים בפעילות גז. כפועל יוצא מכך, נדרשו מהנאשמים דרישות בטיחות ואמצעי מיגון ובטיחות באש שאינם מותאמים לעסק העוסק בפעילות גז. יותר ממקומם להיווכח כי גם דרישות בטיחות אלו, שכללו הוספת ציוד כיבוי, מטפים מסוגים שונים ומערכת מתזי מים אוטומטית, לא מולאו ובפועל לא הותקנו ע"י הנאשמים ולו אמצעי בטיחות מינימליים בעסקם, בדגש על אזור מתחם סכנת בלוני הגז והמסגרייה (ראה בהרחבה, סע' 61-71 להכרעת הדין).

33. פעילות הנאשמים בוצעה ממניע כלכלי טהור- כלל מעשי הנאשמים: פעילות פיראטית רבת שנים למילוי גז ואחסנתו, התנהלות מרמתית מול גורמי הרישוי וספקית הגז ואי התקנת אמצעי בטיחות מתאימים- נעשו למטרת רווח כספי, במטרה למקסם רווחיהם ולצד זאת מקמצים בהתקנת אמצעי בטיחות לצמצום הוצאותיהם. בעבור כך נכונים היו הנאשמים לפעול בניגוד לחוק ולרמוס ברגל גסה את בטיחות עובדיהם ולקוחותיהם ואף לסכן סיכון ממשי שלומם וביטחונם שלהם עצמם.

יפים לענייננו דברי כב' הש' פרוקצ'יה באשר לסטנדרט הזהירות והבטיחות הגבוה שמצופה מהעוסקים בגז, שנאמרו ברע"פ 4348/08 אפרים מאיר נ' מדינת ישראל (8.7.10) ודן בארוע טראגי של שריפה במרכול, אשר תבע חיים של ארבעה אנשים ופציעת אחרים:

"רמת הזהירות שהמבקשים נדרשו לה בעניין אמצעי הבטיחות מפני אש היא גבוהה בשים לב לרמת הסיכון הצפויה מהתפשטות אש במבנה לחיי אדם. רמת הסיכון עולה פי כמה בהינתן אופי השימוש במבנה המרכול, המעסיק עובדים, ופתוח לקהל קונים. נסיבות מיוחדות אלו חייבו את המבקשים לסטנדרט זהירות גבוה במיוחד" (שם, סעיף 49).

ממדי השריפה והיקף הנזק

34. השריפה, כמפורט בהכרעת הדין (סע' 139-84), נגרמה משילוב קטלני בין גז בישול שדלף מסכנת הגז (ככל הנראה לאחר פעילות מילוי גז) וריתוך שבוצע ע"י המסגר במסגרייה הסמוכה. הבעירה שהתפשטה חיש סביב רגליו של המסגר ומשם, נעה חזרה לכיוון מחסן הגז. בשלב זה החלו פיצוצים עוצמתיים באזור סכנת הגז שהכילה מכלי גז מלאים רבים, האש התפשטה לאזור המתחם וסביבתו, ונגרם נזק רב, חלקו מהתפוצצות מכלי הגז והתפרקות חלקיהם באזור.

35. המדובר היה בדליקת ענק שבדרך נס גרמה בעיקר נזק רב לרכוש אך גם לעוברי אורח ושוטרים שהוזעקו למקום. עדויות העדים שנכחו במקום או בסמוך לו, משרטטים תמונה קשה ועוצמתית של דליקה רחבת ממדים שרק כפסע בינה לבין ארוע רחב היקף ורב נפגעים. כך עולה מעדות מר דניאל מור יוסף (עת/6), מנהל הבטחון באתר חברת HP, הממוקם בסמוך לצד הצפוני של המתחם, ולפיה, הבחין בעשן מתמר ושמע פיצוצים חזקים

ועל כן הורה על פינוי בניין החברה מיושביו (ראו גם ת/23 - דיסק המתעד את פיצוץ הענק שהיו במקום). העד מספר על קריסת תקרות אקוסטיות, ניפוץ חלונות ונזק רב היקף לרכבי החברה.

36. בעניין זה, אין טוב ממראה עיניים, ומהתבוננות בתיעוד הנזקים בחניית בניין חברת HP ולבניין עצמו, עולה תמונה קשה למראה המזכירה תמונות הרס לאחר הפצצה או פיגוע. בחלק מהן ניתן לראות פגיעות קשות בקירות הבניין (ת/24, צולם ע"י עת/7, תמונות א' ו-ב') ונזקים קשים לרכבים (תמונות 8,9,12 ות/19- הודעת קב"ט חברת ההשכרה "שלמה סיקס" (עת/5), לפיה 9 מהרכבים שחנו בחניון ניזוקו קשות, שניים מהם עד למצב של אובדן להלכה). בתמונות נוספות ניתן לראות חלקי בלוני הגז שהתעופפו בעוצמה מהמתחם ונדמים לחלקי מרגמות, אחרות מתעדות את ההרס הטוטלי של המתחם וכמויות הבלונים שנמצאו במקום (תמונות 13, 13א', 14 ו-15 ותיעוד הנזקים בשחזור-דיסק 6).

37. השוטר בן גינזבורג (עת/5) שהוזעק למקום, מספר בעדותו שמדובר בארוע שנחרת היטב בזיכרונו: **"הגעתי והיה המון המון עשן מאותה חנות, אנשים היו ממש בכניסה לחנות בסוג של הלם, יצאתי לכיוונם.. לפתע נשמע פיצוץ עז.. נמלטתי מהמקום, זה היה מאד מפחיד, כאילו משהו עומד ליפול עליך... אתה מעיף מבט לאחור ורואה משהו עף לכיוון שלך "רודף אחרך" הייתי צריך לקפוץ כדי שזה ימשך אחרת זה היה מוריד לי את הרגליים" (פרו', עמ' 39, ש' 22-29).** עוצמת הדליקה משתקפת גם בעדות השוטר עמית לוי (עת/7) שהוזעק אף הוא למקום. לוי, חוקר זיהוי פלילי בהכשרתו, הגיע למקום והחל בפינוי אנשים. **"אפשר היה לראות שריפה מאד גדולה שעולה לגבהים... הייתי בכמה שריפות בזיהוי וזו הייתה אחת הגדולות. תוך כדי פינוי האנשים, החלו פיצוצים אדירים מפעם לפעם.. היה פיצוץ אדיר, פשוט אחד הפיצוצים, אני קרסתי על ברכיי מעוצמת הפיצוץ, ראיתי את כל האריחים של HP התעופפו באוויר בגלל ההדף. .. הייתי מנותק מהמציאות קצת, .. פינו אותי לבית החולים" (פרו', עמ' 42, ש' 11-23)** דברים דומים עולים גם מעדות השוטר אלכס שוורץ (עת/8) והודעת עובד החברה, מר יחזקאל שור (ת/39) המספר ששמע פיצוצים חזקים ונפגע מרסיס מתכת בראשו.

38. עוד יש לזכור שמדובר בשריפה שבמהלכה התפוצצו בלוני גז המכילים גפ"מ, גז רעיל ומסוכן. כך עולה מהודעות שוטרים שהוזעקו למקום לטיפול בארוע השריפה, כי שאפו עשן וגז, סבלו מקוצר נשימה וכאבי ראש ונזקקו לטיפול (הודעת השוטר אסף בן יקיר - ת/20, הודעת השוטר שוורץ אלכס - ת/26, בן גינזבורג - ת/20). עוד סבלו חלקם מירידה בשמיעה, ככל הנראה, בשל הפיצוצים העזים (השוטר בן יקיר; השוטר גינזבורג; השוטר עמית לוי). במהלך הארוע נפגעו גם עוברי אורח, כך מספרת הגב' קארין פקנורסקי בעדותה (עת/4), שעברה במקום, בעת הדליקה, בדרכה לעבודתה שאפה עשן, ובהמשך התעלפה ופונתה לבית החולים.

39. לצד הנזק הרב שנגרם, מורה לנו תיקון 113 לחוק, ליתן משקל גם לנזק שהיה צפוי להיגרם מביצוע העבירה (סעיף 40ט(א)(3)). רשלנותם החמורה של הנאשמים והימנעותם מלצמצם הסיכונים הצפויים מפעילותם עשויים היו להביא לאסון כבד בעשרות מונים. ניתן רק לשוות בדמיונו עד כמה האסון שהתרחש עלול היה להיות כואב והרסני יותר ולגרום לקורבנות בנפש. אלת המזל והיא בלבד מנעה אסון גדול יותר.

40. חלקם היחסי של הנאשמים בביצוע העבירות- הצדדים ביקשו שלא לאבחן בין הנאשמים ולגזור עליהם עונש זהה, כל צד וטעמו הוא. עם זאת, מאחר שנחשפתי במהלך ניהול ההוכחות, לחלקם ופעילותם של כל אחד הנאשמים, מצאתי כי יש מקום לערוך אבחנה מסוימת בין השניים. אין חולק, שנאשם 1 שימש במשך שנים רבות

כבעלים ומנהלה בפועל של נאשמת 3, כמו גם בנה את מתקן הגז המאולתר, עם זאת, בשנים האחרונות, בעיקר נוכח גילו, בריאותו הרופפת ואופיו הדומיננטי של בנו, נאשם 2, זז הצידה ואפשר לבנו לנהל ביד רמה את העסק המשפחתי. נאשם 1, אמנם נטל חלק במילוי מכלי הגז אך בכל הקשור לניהול כלל העסק, שינוי מיקום מחסן הגז, העבודה השוטפת מול הרשויות, ניהול העובדים וטיפול בבטיחות העסק, חלקו של נאשם 2 משמעותי יותר.

אף במסגרת עדותו העיד על עצמו נאשם 2 שהינו בעל העסק ומנהלה הבלעדי (עמ' 128) ואף עלב באביו וסיפר שנמצא בעסק "סתם.. כי משעמם לו" (עמ' 147). הנאשם אף הבהיר כי היה המוציא והמביא בכל הקשור להתנהלות מול גורמי רישוי וספקיות הגז. זהו המקום לציין נקודה נוספת- אליה אתיחס בהמשך בהרחבה- והיא הודיית נאשם 1 במיחוס לו בחקירותיו, בעוד נאשם 2 הציג גרסה מתחמקת וגלגל האחריות על שהתרחש לפתחם של עובדיו. בנסיבות אלו, מצאתי לקבוע שחלקו של נאשם 1 בביצוע העבירות, בוודאי בכל הקשור לעבירות הרישוי, קטן יותר ולכך השלכה ישירה על מתחם הענישה שאקבע בעניינו.

41. בהינתן נסיבותיו החמורות של האירוע ורשלנותם החמורה של הנאשמים שהגיעה עד כדי אדישות מקוממת ועצימת עיניים לסיכונים הצפויים ממעשיהם וממחדליהם, **מצאתי לקבוע שהנאשמים פגעו פגיעה עוצמתית, ברף עליון, בערכים החברתיים המוגנים.**

42. מתחם הענישה בעבירות דנן רחב ותלוי בנסיבות המקרה, הרקע לביצועו ותוצאותיו. בפסיקות שונות עמדו בתי המשפט על חומרת מעשי מבצעה, אשר יצרו סיכון פוטנציאלי לפגיעה בחיי אדם מתוך מניע כלכלי לגריפת כסף קל ותוך אדישות לסיכון האמור. "**התנהגות מעין זו**"- קבע כב' הש' ג'ובראן- "**מצריכה תגובה עונשית הולמת ומרתיעה, בדמות מאסר בפועל**" (ראה רע"פ 7941/15 גבור נ' **מדינת ישראל**, 10.2.16). בפסק דין זה דן בית המשפט העליון בעניינם של נאשמים שהורשעו, על יסוד הודאתם, בעבירות של שימוש פחזני באש ואיסור עיסוק ללא רישיון, בכך שפעלו כספקי גז פיראטיים במשך שש שנים. הנאשמים נדונו למאסרים בני 10 חודשים ו-7 חודשים וקנסות מכבידים. בית המשפט אישר מתחם ענישה בין שישה ל-12 חודשי מאסר, שנקבע ע"י הערכאה הדיונית ומצא שהעונש שהוטל על הנאשמים מאזן היטב בין נסיבותיהם האישיות המקלות לבין העדר הפנמה של חומרת מעשיהם, המניע הכלכלי לביצוע העבירות וטיב ומשך הסיכון שיצרו. עוד קבע בית המשפט שבהטלת עונש מאסר ממש אין כדי לבטא "קפיצת מדרגה" ביחס למדיניות הענישה הנוהגת, כטענת המערערים, "**אלא לכל היותר יש בו מידת החמרה ראויה בהתאם לנסיבות המקרה**" (שם, פ'9).

43. מקרה אחר אליו הפנתה המאשימה נדון במסגרת רע"פ 8446/15 **אקנין נ' מדינת ישראל** (14.12.15). במקרה זה, התקבל ערעור המדינה על קולת העונש שנגזר על המבקש והושת עליו עונש מאסר בן 8 חודשים, חלף מאסר בן ששה חודשים בדרך של עבודות שירות. הנאשם הורשע, על פי הודאתו, בכך שביצע על בסיס עבודה קבועה עבודות גז תוך התייצגות כטכנאי גפ"מ מוסמך. בית המשפט מתייחס לחומרת מעשיו שבוצעו בשיטתיות, תמורת כסף ולפוטנציאל הסיכון הגלום בביצוע עבודות גפ"מ על ידי מי שלא הוכשר לכך ועל כן דוחה הבקשה. כך צוטטו, בין היתר, דברי הערכאה דלמטה ולא מיותר להביאם גם בענייננו:

"אף שבעבר המדיניות הייתה מקלה, עקב אירועים טראגיים שאירעו בשנים האחרונות בהם אירעו התפוצצויות בבתי מגורים ובכלי רכב, וקופחו חיים של אזרחים תמימים, שונתה מדיניות האכיפה העונשית. התופעה של עיסוק פיראטי בגז הפכה לתופעה חמורה והמחיר המשולם

בגינה הינו בחיי אדם. אין ספק כי המדיניות שהייתה קיימת בעבר לא היה בה משום הרתעה ולא היה בה ליתן ביטוי לערכים המוגנים. הערך החברתי המוגן הראשון במעלה הינו שמירה על ביטחון הציבור, שלומו ובריאותו, כלומר שיקולי בטיחות וקדושת החיים".

מקרה נוסף, המזכיר במידת מה את נסיבות המקרה שלפנינו, נדון במסגרת רע"פ 5798/16 עובדיה נ' מדינת ישראל (26.7.16). במקרה זה הורשע המבקש בהחזקת מכולה ובה מכלי גפ"מ ומשאבה פיראטית למילוי גז. בית המשפט קמא קבע מתחם ענישה שנע בין חודשי מאסר ספורים ועד שנת מאסר והוסיף כי רק מקרים שנחשבים כ"קלים" ניתנים לריצוי שלא בדרך של מאסר ממש. הנאשם הורשע, על בסיס הודאתו, תוך התחשבות בתובנה למעשיו והמלצה חיובית של שירות המבחן, למאסר בן 5 חודשים וענישה נלווית. ערכאות הערעור לא מצאו מקום להתערב בגזר הדין נוכח טיב המעשים והסיכון הטמון בהן. (עוד אפנה לת"פ 4916/08 (ראשל"צ) **יאל"כ נ' בן אברהם ואח' שנדונו** בגין אספקת גפ"מ ללא היתר, למאסר בן ששה חודשים בדרך של עבודות שירות; ת"פ 13-01-60838-01 (ק"ג) **מדינת ישראל נ' אל טורי**, שם נדון הנאשם בגין מספר אישומים של אספקת גפ"מ ללא היתר, למאסר בן 15 חודשים.

זהו המקום לציין, כי בכל המקרים המפורטים לעיל לא התממש הסיכון שנבע ממעשי הנאשמים, וזאת להבדיל מהמקרה שלפניי.

44. עיינתי אף בפסיקה שהגישה ההגנה, כך ע"פ **(חי') 2438/07** שם נדון עניינו של נאשם שהתקין מערכת גז בדירה על אף שלא הוסמך לכך (עבירות על חוק הגז וחוק הפיקוח על מצרכים ושירותים) והוטלו עליו סנקציות כלכליות בלבד בדמות קנס והתחייבות כספית וכן **ת"פ 3715/01** פרקליטות מחוז מרכז נ' חברת סופרגז, שם הורשעו הנאשמים, עובדי החברה, במעשי פיזיות ורשלנות שהובילו לפיצוץ במסעדה ונדונו אף הם לקנס והתחייבות כספית בלבד. כאמור, מדובר בענישה קלה ומתונה אך ישנה ואינה משקפת את מדיניות הענישה המחמירה שנקבעה בפסיקה בשנים האחרונות.

45. לאחר ששקלתי את כלל השיקולים, נסיבות המקרה והפגיעה הקשה בערכים החברתיים המוגנים, מצאתי לקבוע ביחס לנאשם 1 מתחם ענישה שנע בין 4-12 חודשי מאסר וביחס לנאשם 2 מתחם ענישה שנע בין 6-15 חודשים, לצד ענישה נלווית.

נסיבות הנאשמים

46. הנאשם 1, כבן 83. בעברו הרשעות על חוק התכנון והבנייה ועבירת מרמה. הנאשם הודה במיוחס לו בחקירותיו במשטרה אך כפר במיוחס לו בכתב האישום ונמנע מלהעיד בבית המשפט בעיקר מתוך רצון להגן על בנו וחשש מפני הפללתו. גם בתסקירו עמד הנאשם על כפירתו, התמקד בעיקר במחירים אישיים שמשלם בגין מעורבותו באירוע זה, ולא ניכר שמגלה תובנה כלשהיא לפסול במעשיו וחומרם.

47. מצבו הבריאותי של הנאשם אינו טוב ויעידו על כך המסמכים הרפואיים שהציגה ההגנה ואי כשירותו לביצוע עבודות השירות.

48. נאשם 2, כבן 55, נטול עבר פלילי. הנאשם כפר מלכתחילה במיוחס לו ונותר בעמדתו זו גם במסגרת התסקיר. עדותו של הנאשם בבית המשפט לקתה בהעדר אמינות וגרסתו הכבושה, יש לומר, לפיה עובדיו הם

שאחראים לפרוץ השריפה מלמדים על חוסר תובנה והפנמה ואי נטילת אחריות. יתרה מכך, הנאשם לא היסס מלהתייחס בעדותו לעובדיו בצורה מזלזלת, מתנשאת ויהירה. כך רמז שהמסגר מדר, איש עבודה מסור ונאמן ששירת אותו שנים רבות וכמעט מצא את מותו בשריפה, שותה לשוכרה במהלך העבודה (עמ' 169). אכן אין מקום לזקוף לחובתו של נאשם כפירתו במיוחד לו, אך בענייננו לא ניתן להתעלם מבחירתו להשיל מעצמו כל אחריות לשהתרחש בעסקו, לכך שגלגלה לעבר עובדיו, מבלי להבין ולו במעט את חובותיו כמנהל העסק ומעסיק לכלל ההתנהלות החברה, ומעמדתו המתקרבת בשירות המבחן המתמקדת אך ורק במחירים האישיים ששילם הוא, כבדים ככל שיהיו. כל אלו מלמדים שלא הפיק כל לקח משארע לו ואינו נכון לתקן דבר בדרך התנהלותו. הנאשמים אף לא פעלו לפיצוי בגין הנזק שגרמו במעשיהם.

49. אין חולק ששריפת העסק, מפעל חייהם של הנאשמים, גרמה להם נזקים כבדים והשלכות המעשים, מן הפן הכלכלי והאישי, חמורות. עסקם לא היה מבוסס ועל כן לא פוצו ע"י חברת הביטוח ונותרו, בעיקר נאשם 2, כמעט חסרי כל. במשך שנים רבות, מאז האירוע, מתמודדים הנאשמים עם הליכים משפטיים שונים, כך בתיק זה וכך בתביעות אזרחיות רבות שהוגשו כנגד החברה, נאשמת 3. מתסקירו של נאשם 2 ניתן ללמוד שמצוי במשבר אישי קשה המשליך אף על מצבו הנפשי.

50. עוד יש ליתן משקל לחלוף הזמן, אמנם אין מדובר בשיהוי שנבע ממחדלי המאשימה כטענת ההגנה וברי שאף הליך ניהול ההוכחות ארך זמן, אך עדיין מדובר בעבירות שנעברו בשנת 2012, לפני יותר מחמש שנים ומאז לא היו הנאשמים מעורבים בפעילות עבריינית כלשהיא.

51. עם זאת, יש לדחות על הסף עתירת ההגנה להטיל על הנאשמים עונש שיקומי. שיקום משמעותו נטילת אחריות על ביצוע העבירות, הפנמת הפסול שבעשייתן ונכונות להשתלב בהליך טיפולי לצורך שינוי דפוסיים והפחתת הסיכון להישנות מעשים דומים. הנאשמים בחרו בדרך שונה ואף לא גילו נכונות להשתלב בהליך טיפולי ועל כן אין כל מקום לבחון אפיק זה.

קביעת עונשם של הנאשמים בתוך המתחם

52. העבירות בהן הורשעו הנאשמים ונסיבות מעשיהם, מחייבות, ברוח הפסיקה הנוהגת, הטלת ענישה מוחשית, ממשית וכואבת בדמות מאסר בפועל. הטלת ענישה מתונה וסלחנית, כפי שהייתה נהוגה לפני מספר שנים, לא נתנה ביטוי ראוי לחומרת המעשים ופוטנציאל הסיכון הטמון בהם והוכחה כבלתי אפקטיבית. "ענישה סלחנית במקרים של התנהגות עבריינית חמורה, עלולה להביא להתמוטטות עכבות מוסריות, להתפרש כהתפשרות על ערכים ועל נורמות, לפגוע באמינות מימושו של האיום בעונש מאחורי החוק ולהעביר מסר שלילי לעבריינים פוטנציאליים המועדים לבצע עבירות מאותו סוג. באותו אופן השתת עונש ממשי הוא בבחינת ביטוי חברתי חריף לגינוי לו ראויים המעשים החמורים, כך אימוץ הגישה הסלחנית תחליש הכרת האיסור שבהתנהגות" (ע"פ 4872/95 מדינת ישראל נ' אילון).

53. בקביעת עונשם של הנאשמים בתוך מתחם העונש ההולם, אתחשב בענייניו של נאשם 1, בחלקו בביצוע העבירות, גילו המבוגר, מצבו הרפואי ואתן אף משקל להודאתו במיוחד לו בחקירותיו. באשר לנאשם 2- אתחשב בעברו הנקי והמשבר האישי והכלכלי בו שרוי עקב קריסת עסקו. אין המקרה שלפניי נכלל בגדר ה"מקרים הקלים" המאפשרים להסתפק בענישה של מאסר בדרך של עבודות שירות ועם כל הצער שבדבר, אין בנסיבותיהם של הנאשמים כדי לשמש טעם לסטייה ממתחם הענישה הראוי. **צורך השעה הוא להטיל על**

החוטאים באספקת גז פיראטית ענישה מרתיעה תוך העדפת אינטרס הכלל על האינטרס האישי של הנאשמים וכדי להעביר מסר חד וברור כי מי שמזלזל בחיי אדם, לא יזכה להתחשבות.

54. באשר למשך תקופת המאסר, אלך כברת דרך ארוכה לקראת הנאשמים ואמקמם בחלקו התחתון של מתחם הענישה.

55. ביחס לחברה, נאשמת 3- המדובר בחברה המצויה ככל הנראה בהליכי פשיטת רגל. עם זאת עלה כי בעבר ננקטו כנגדה הליכים באירועים דומים והוטלה עליה התחייבות כספית בת 50,000 ₪ ששוב -באופן לא מפתיע - לא נחתמה ע"י בעליה ועל כן אינה בת הפעלה. בנסיבות אלו, יש מקום להטיל עליה קנס בגובה דומה.

56. אשר על כן, ולאחר ששקלתי את כלל השיקולים, אני גוזרת על הנאשמים העונשים הבאים:

א. נאשם 1- מאסר בפועל בן 5 חודשים.

נאשם 2- מאסר בפועל בן 8 חודשים.

מעכבת ביצוע עונש המאסר עד ליום 15.2.18. במועד זה יתייצבו הנאשמים בבית מעצר "הדרים" עד שעה 10:00 ובכפוף לכל החלטה שיפוטית אחרת.

ב. 6 חודשי מאסר אולם הנאשמים לא יישאו בעונש זה אלא אם יעברו בתקופה של 3 שנים מהיום עבירות בהן הורשעו למעט עבירות על חוק רישוי עסקים.

ג. 3 חודשי מאסר אולם הנאשמים לא יישאו בעונש זה אלא אם יעברו בתקופה של 3 שנים מהיום עבירות על חוק רישוי עסקים בהן הורשעו.

ד. קנס בסך 15,000 ₪ או 60 ימי מאסר לכל אחד מהנאשמים.

ה. פיצויים לעדי התביעה הבאים, שישולמו באופן שווה ע"י נאשמים 1 ו-2, ב-10 שיעורים שווים ורצופים של 4000 ₪ החל מיום 1.2.18:

1. גב' קארין פינקובסקי תפוצה ע"י הנאשמים בסך של 7,500 ₪.

2. השוטר עמית לוי יפוצה בסך של 7,500 ₪.

3. גב' מיכל גטי- תפוצה בסך של 5,000 ₪.

4. מר יחזקאל שור- יפוצה בסך של 5,000 ₪.

5. השוטר בן גינזבורג - יפוצה בסך של 5,000 ₪.

6. השוטר אלכס שוורץ- יפוצה סך של 5,000 ₪.

7. השוטר אסף יקיר- יפוצה בסך של 5,000 ₪.

כל סכום כסף שיופקד יופנה לטובת הפיצוי ורק לאחר מכן לטובת הקנס.

לנאשמת 3

קנס בסך 50,000 ₪ שישולם עד ליום 1.5.18.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בלוד תוך 45 יום.

ניתן היום, כ"ח טבת תשע"ח, 15 ינואר 2018, במעמד ב"כ המאשימה עו"ד טלי קרת, הנאשם וב"כ עו"ד אברהם לנדשטיין.